

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.04.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Investor.bg

✓ Гласът на бизнеса: Нужна е система за валидиране на знанията

Търсенето на стажанти невинаги може да бъде задоволено, но държавата може да се намеси при условие, че не нанася допълнителни разходи на работодателите

Участниците във втория дискуссионен панел „Гласът на бизнеса“ на конференцията „Образование и бизнес – на един език ли говорят теорията и практиката?“ потърсиха отговори на въпросите: Как се прави образование? Доколко са важни теоретичните знания? Какво бизнесът може да направи за образованието?

Лекторите изведоха на преден план тезите, че висшето образование трябва да е мотиватор за младите хора, да формира критично мислене у тях. Те посочиха също, че е нужна система за валидиране на знанията, придобити в работна среда, а не за придобиване на знания. Търсенето на стажанти пък невинаги може да бъде задоволено и според участниците тук може да се намеси държавата, но при условие, че не нанася допълнителни разходи на работодателите.

„Образованието в България оставя много празни места, които трябва да бъдат запълнени, ако искаме нашата икономика и нашият бизнес да достигнат своя максимален потенциал“, започна своята презентация на тема „Опитът на бизнеса: „Как постигаме успех в голяма компания?“ Атанас Райков, мениджър „Мобилни продукти и услуги с добавена стойност“ във VIVACOM. „Всеки трябва да види какво може да промени в неговата сфера и по този начин системата ще се промени с усилията на всеки.“

„Как се прави образование? Практика – учене чрез правене. За мен няма друг начин, защото цялата концепция на образованието е грешна“, защити тезата си Светлин Након, създател на алтернативна образователна система за софтуерни инженери, която обхваща обучението по програмиране и софтуерни технологии. „Ученето на хората да мислят е практика, която не е лишена от смисъл. При нас е теория, теория, теория.“

Според него едва, когато променим сегашния начин на правене на образование, тогава ще имаме добро образование. Старши директорът „Развитие и разработка на софтуер“ във VMware България Борислав Борисов е на мнение, че теоретичните знания са много важни, но нашите теоретични познания са остарели. За него е важно да бъдат дефинирани областите, в които бизнеса да прави иновации, в които да се решават трудните проблеми и да има практика.

Председателят на Агенцията по заетостта Асен Ангелов защити тезата, че образованият човек винаги ще си намери работа, но каза, че неграмотността създава трудности пред комуникацията между работодателите и търсещите работа.

„Да се говори как бизнесът не влага пари, е меко казано несериозно“, отбеляза пък Румен Радев, който е заместник-председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

„Какво бизнесът може да направи за образованието?“, попита Николай Димитров, началник управление „Корпоративни и проектно кредитиране“ в Българска банка за развитие (ББР). „Трябва да се изгради мост между бизнеса и образованието чрез провеждането на стажове.“

„Споровете дали образованието е продукт спряха. Образованието е продукт. Ако няма търсене за продукта, няма значение колко пари ще излееете за неговото производство, то резултатът ще е винаги лош. Според мен резултатът от образованието се влошава с всяка изминала година. Аз не вярвам в системата“, по-песимистичен бе модераторът на дискусиата председателят на УС на Българската стопанска камара (БСК) Сашо Дончев.

„Не съществува ефективна система, с която да провериш с какви качества и знания идва един кандидат на интервю за работа. Всички опити да се повишава качеството на образованието чрез подмяна на нормативната уредба са безнадеждна история“, сподели още той, защитавайки твърдението, че е нужна система за валидиране на знанията.

Лекторите дискутираха и въпроса за това по какъв начин да се оптимизират стажантските програми, защото в трудовите отношения няма дефиниция за стаж. Участниците отбелязаха, че в момента те се провеждат на доброволни начала в някоя голяма или малка компания. Предприятията от своя страна поемат рисковете и поради тази причина не могат да насочат ефективно ресурсите си.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Труд](#)

✓ Евросъюзът маха почти всички мита за внос от Украйна

Около 98 на сто от митата за внос от Украйна на желязо, стомана, земеделски продукти и машини, които се плащат по границите на ЕС, ще бъдат премахнати вследствие на предложение, което беше подкрепено от Европейския парламент на първо четене, съобщи пресслужбата на ЕП.

Виж тук новите електронни издания в MediaMall - цени от 1,20 до 4,80 лева - вече и с SMS

Тази едностранна мярка ще стимулира икономиката на Украйна, спестявайки на своите производители и износители 487 милиона евро годишно.

„Това е първият ни шанс да покажем практическите измерения на нашата подкрепа и да помогнем на Украйна в настоящата икономическа криза и на фона на намаляващите валутни резерви и нарасналият натиск от страна на Кремъл“, заяви докладчикът Павел Залевски (ЕНП, Полша). „Когато Путин затваря руските пазари за украинския износ, ние отваряме нашият пазар“, добави той.

Европейският парламент подкрепи неговото предложение с 531 гласа "за", 88 гласа "против" и 20 гласа "въздържал се".

Върховният представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Катрин Аштън заяви, че ЕС в рамките на няколко седмици ще започне да въвежда търговски преференции за Украйна.

"Ние говорим за премахване на таксите по-специално за украинските селскостопански и текстилни продукти. Мярката ще бъде в сила поне до 1 ноември", заяви Аштън.

Украинските стоки, изнасяни за страните от ЕС, обаче ще трябва да се съобразяват с европейските правила за етикетирание на произхода. Украйна ще трябва да гарантира и че стоки от трети държави няма да влизат в ЕС, маскирани като украински.

За да влезе в сила, мярката трябва да бъде официално одобрена от Съвета на ЕС.

✓ **Трябват 5 млрд. лв. за смяна на стари водопроводи**

Около 12 млрд. лв. инвестиции са необходими в следващите 10 години, за да може водоснабдяването и пречистването на води в България да отговаря на европейските стандарти. Огромната сума е записана в стратегията за ВиК сектора за периода 2014-2023 г., която правителството прие вчера. Приемането и изпълнението на стратегията е едно от условията на Европейската комисия, за да бъдат отпуснати средства от еврофондовете за сектора.

Подмяната на остарелите водопроводи ще струва близо 5 млрд. лв. Общата дължина на мрежата у нас е над 75 000 км. Около 30 000 км от тръбите са от преди 1970 г. Почти половинвековната възраст на инфраструктурата е причината за чести аварии и огромно пилеене на вода. В момента се губи над 60% от ресурса. По загуба на вода България е на първо място в ЕС. Целта на инвестициите е през 2024 г. щетите да намалеят до 49%, каза министърът на регионалното развитие Десислава Терзиева.

Около 7 млрд. лв. инвестиции ще са необходими за модернизирание на канализационната система и за изграждане и ремонт на пречиствателни станции за отпадни води.

По линия на еврофондовете ще могат да се осигурят не повече от 30% от всички необходими инвестиции или около 3,6 млрд. лв. Парите обаче не са 100% гарантирани, защото

Европейската комисия може да не ги отпусне в пълния им размер, в случай че не напредваме с реформата на ВиК сектора. Затова една от основните ни цели ще е да не допускаме предишните грешки и да усвоим цялата безвъзмездна помощ, каза Терзиева. Според министъра останалите около 8 млрд. лв. инвестиции може да се осигурят чрез заеми или от ВиК дружествата. В документа се предвижда над 4,1 млрд. лв. от средствата да са от приходите на водните оператори, а те идват основно от сметките на потребителите. Това означава, че нужните пари до голяма степен ще се осигурят през поскъпването на водата. Терзиева не отговори каква ще е цената в следващите години, но гарантира, че ще е социално поносима.

Тя добави, че от националния бюджет за стратегията ще се отпуснат 400 млн. лв. Сумата ще се похарчи за капиталови разходи и помощи на бедните домакинства, които не могат да плащат сметките си за вода. Добавките ще се въведат от 2017 г., критериите за получаването им не са разработени.

✓ **България ще изнася царевица и люцерна за Китай**

Подадени са общо 12 протокола за износ към Китай. Това съобщи на пресконференция в Пловдив зам.-министърът на земеделието Явор Гечев.

Вече са утвърдени протоколите за износ на царевица и люцерна. Подадени са протоколи за износ на мляко и млечни продукти към Китай. С отварянето и вдигането на покупателната способност на китайската икономика се отварят и нови пазари, и нова консумация на млечни и местни продукти и всичко свързано със земеделието, като цяло, каза още Гечев, цитиран от Фокус.

Храните в световен мащаб ще продължават да растат, категоричен е зам.-министърът на земеделието. Той заяви, че се надява протоколите скоро да бъдат финализирани. Предвижда се износ на месо и деликатеси от местен и млечен характер.

Има увеличаване на палмовото масло като внос. Потребителите трябва да са абсолютно спокойни, че консумират качествени продукти, заяви Гечев.

От другата година ще бъде направена система, която да обедини всички регистри в областта на земеделието, каза още зам.-министър Гечев.

[Вестник 24 часа](#)

✓ **България губи годишно по 800 млн. лв. от пустеещите земи**

Всяка година България се лишава от 800 млн. лв. брутен вътрешен продукт заради пустеещите земеделски земи. Ако всички необработвани близо 4,1 млн. декара бъдат засети с пшеница, което е най-лесно, това ще увеличи реколтата с почти 2 млн. тона. (При цена от над 400 лв./т в момента прави 800 млн. лв.) Така България може да се превърне в още по-значим износител в Черноморския басейн и да се възползва от кризата в Украйна.

Разбира се, тези сметки са хипотетични, но показват възможностите от раздвижването на “спящите” земеделски земи. Вярно, някои са в труднодостъпни планински и полупланински райони с липсваща инфраструктура и преди да носят доход, в тях трябва да се инвестира. Но и това ще стане, стига да излязат на пазара.

А вкарването им в сеитбооборота най-лесно и бързо може да се осъществи с въвеждането на поземлен данък, но само за пустеещите ниви

Ако собственикът трябва да плати дори и минимална сума на общината или държавата, той вече ще мисли по друг начин, а не да нехае, че земята му буренясва

Ще започне да я обработва или ще я даде под аренда. Ще се включи в проект за комасация или пък ще я продаде.

Тук не става дума някой насила да принуди собствениците да се разделят с бащините или дядовите ниви. Всеки сам ще избере какво е най-добро за него, но е важно да се разбере, че правото на собственост на земеделските земи върви и със задължение тя да бъде обработвана.

Въвеждането на данък “пустеещи земи” обаче ще е тест за управляващите. И преди години имаше подобни призиви, но никой не посмя да го направи. Затова думите на министър Димитър Греков, че трябва да има такъв данък, прозвучаха изненадващо. Да, той по-скоро е експерт, който е наясно с проблемите на земеползването, но е и политическо лице. Дали колегите му в парламента обаче ще го подкрепят, не е ясно. Възможно е да се уплашат, че ще загубят народната любов за изборите, защото никой не обича въвеждащите нови данъци.

Всъщност има и няколко стъпки, които са задължителни преди въвеждането на данъка. Първо трябва да има единен електронен регистър и кадастър на земеделските земи. В него е нужно да присъства всеки имот с точни граници и всичките му собственици. Само така ще може да се администрира този данък. Освен това трябва и точна дефиниция на “пустеещи земи”. Защото сега не е съвсем ясно какво точно включва това понятие. Затова и има размиване на площта на пустеещите земи, които според агростатистиката са само 2,6 млн. дка, или с 1,5 млн. по-малко от данните на асоциацията на собствениците на земеделски земи.

Има и друга опасност пред поземления данък. Възможно е да се окаже, че разходите по администрирането му са по-големи от приходите. Например има много случаи с парцели от 3-4 дка, които са с поделена собственост между десетина наследници. Така изпращането на съобщения за дължимия данък може да се окаже по-скъпо от постъпленията. Представители на Националното сдружение на общините в България имат опасения и че няма кой да плаща данъка, защото много от наследниците вече са емигрирали и няма как да бъдат открити.

Другият важен въпрос, свързан със земеползването, е комасацията. И по него досега в България не се намери политик, който да поеме отговорността. Затова е важно министър Греков да изпълни обещанието си, че ще бъде написан закон за комасацията. Тук балансът между доброволния и задължителен характер на уедряването е много важен.

В някои страни са приели принципа, че ако повече от половината собственици в едно землище са съгласни да има комасация, останалите трябва и те да се включат, дори и да не искат доброволно.

Как да стане уедряването възможно най-безболезнено, е въпрос, който трябва експертите да решат. Но само тогава ще говорим и за сравнимост на имотите с тези в останалите страни от ЕС. Вярно, в Холандия цената е 3000 евро на декар, но там средната нива е 76 дка и има изградени пътища и напояване до нея. В България по данни на САПИ средно земеделските парцели през 2013 г. са били 429 лв./дка, но според мнозина специалисти и това е много.

Земите са надценени, защото са разпокъсани, без възможности за напояване и с труден достъп до тях. Без комасация обаче няма да се намери инвеститор, който да внесе добавена стойност на нивите.

✓ Закриват детските и специализираните лекарски комисии

Детските и специализираните експертни лекарски комисии да бъдат закрити. Това предлага здравният министър Таня Андреева с промени в правилника за медицинската експертиза, които ще бъдат обсъждани от комисията по осигурителни отношения на тристранката на 8 април.

Всички удостоверения за инвалидност вече ще се дават от общите ТЕЛК. Когато става въпрос за деца, ще се иска участието на педиатър. При по-специализирани диагнози също ще се викат съответните лекари специалисти.

Закриването на детските и специализираните ТЕЛК се прави, за да се спестят разходи, става ясно от мотивите на Андреева. Освен това за комисии по очни, белодробни и психични болести, нямало достатъчно лекари, желаещи да участват.

Лекарските комисии да не пращат задължително на изследвания кандидатстващите за инвалидност, предвижда друга част от промените в правилника. Те ще трябва да ползват изследвания, правени по решение на личния лекар, ако са в рамките на последните 12 месеца, предвиждат текстовете, предложени от Андреева. Изключение се допуска, ако се разглежда повторно решение за инвалидност, което е било обжалвано. Според здравния министър това ще ускори процедурата за гражданите, а и би трябвало да намали разходите на НЗОК.

Представяните пред ТЕЛК изследвания ще трябва да са заверени копия, предвиждат новите правила. Хората, които искат да вземат инвалидност, ще трябва да носят всичките си данни сами, като ги изискват от личния лекар заедно с направлението за освидетелстване.

✓ Офшорки няма да могат да купуват земи в България

Офшорните дружества не могат да придобиват и да притежават право на собственост върху земеделски земи в България. Това гласува на второ четене парламентът с промени в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

Ограничението важи и за акционерни дружества, които са издали акции на приносител.

Депутатите разрешиха право на собственост върху земеделски земи да могат да придобиват физически или юридически лица, които са пребивавали или са установени в България повече от 5 години. По предложение на „Атака“ първоначалният срок "повече от три години" беше увеличен.

Автоматично от 3 на 5 години беше фиксирано и изискването за юридическите лица, които искат да притежават ниви и пасища у нас. Те могат да купуват земя, ако са с регистрация по българското законодателство по-малко от 5 години, само при условие, че съдружниците в дружеството, членовете на сдружението или учредителите на акционерното дружество отговарят на всички изисквания.

Вестник Стандарт

✓ Първа диплома след IX клас

Предложението за завършване в девети клас е внесено от синдиката на българските учители, начело с Янка Такева. Тя поясни, че ако то се приеме, математическите и езикови гимназии могат да бъдат преименувани в лицей, за да запазят ранния си прием. Ако училище се завърши в девети клас, гимназията ще остане три години и няма да се разделя на два етапа, както предвиждаха досегашните проектозаконали. Клисарова съобщи още, че ще бъдат отпуснати 46 млн. лв. за ремонти на училищата през лятото. Те ще дойдат от бюджета, а други 172 млн. евро за ремонт трябва да постъпят от Европа до 2020-а година.

Стела Стоянова

✓ Адемов търси работа с 895 млн. евро

София. Близо 895 млн. евро очакваме от Брюксел за новата програма "Развитие на човешките ресурси" през 2014 до 2020 г. Това съобщи министърът на труда Хасан Адемов пред депутатите от социалната комисия в парламента. В сумата са включени и малко над 55 млн. евро от ЕС за заетост и обучение на безработни младежи до 24-годишна възраст.

Парите ще бъдат насочени в три направления. Най-много - 549 млн. евро, ще отидат за разкриване на нови работни места и повишаване на квалификацията на хората. Други 270 млн. евро. ще са предназначени за намаляване на бедността и социално включване на уязвимите групи - хора с увреждания, деца и възрастни, настанени в институции. Третата насока за усвояване на евросредствата ще е за подобряване работата на бюрата по труда, институции в здравеопазването, техническа помощ.

Още това лято може да стартират три схеми от новата програма първоначално с 20 млн. лв. от националния бюджет, които после ще бъдат възстановени, обясни министър Адемов. Това ще бъдат стажове за около 5700 младежи до 24-годишна възраст, лични асистенти за хора с увреждания и "Подкрепа за заетост" на дълготрайно безработни.

✓ Дават рамо на големите инвестиции

София. Намаляват се праговете за сертифициране на приоритетни инвестиционни проекти в сферата на преработващата промишленост и за изграждане на индустриални зони и технологични паркове. Това става с промени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите, които бяха приети от Министерския съвет.

Минималният размер на инвестиция във високотехнологични дейности от преработващата промишленост е намален от 50 млн. на 30 млн. лв. Минималният размер на инвестициите в един обект за приоритетен инвестиционен проект за изграждане на индустриална зона и развитието ѝ в индустриален парк чрез привличане на инвестиции се понижава до 15 млн. лв. от 50 млн. лв.

Минималният размер на инвестициите в един обект за приоритетните инвестиционни проекти за изграждане на технологичен парк се намалява също до 15 млн. лв. от 30 млн. лв. Освен това инвеститорите ще използват единно заявление за кандидатстване за сертифициране на проект. От своя страна пък Българската агенция за инвестиции ще има задължението да издава незабавно удостоверения за инвестиции.

✓ 134 млн. евро за реклама на вино и нови изби

Пловдив. Наредбата, която позволява 134 млн. евро от ЕС да влязат в джобовете на лозарите и производителите на вино, скоро ще бъде обнародвана. Тя вече е готова и остава само да бъде публикувана в "Държавен вестник", за да започне приемът на документи за подпомагане по Националната програма за развитие на лозаро-винарския сектор. Това съобщи зам.-министърът на земеделието Явор Гечев, който откри тазгодишното изложение "Винария" в Пловдив. Новата програма предвижда подпомагане за изкореняване на лозя, инвестиции в лозята, както и обиране на реколтата на зелено. По нея ще може да се кандидатства и за промоционални програми, които целят популяризиране на виното ни зад граница. За да получат пари за това, кандидатите трябва да подготвят план за рекламата. Подпомагане се полага за дегустации, участия в панаири и изложения, аудио- и видео- реклами или сайтове, популяризиращи гроздовата напитка. Избите пък ще могат да кандидатстват за възстановяване на половината от средствата, похарчени за закупуване на машини и съоръжения, включително и за софтуер, който ги управлява. Помощта ще се изплаща и за машини, които са купени на лизинг, предвижда наредбата.

В рамките на изложението "Винария" на щанда на Министерството на земеделието и храните, Агенцията по лозата и виното и Държавен фонд "Земеделие" ще се дава и подробна информация за новата програма. Ще се разясняват възможностите, които предоставя програмата и начините, по които може да бъдат подпомогнати самите земеделски производители в частта лозарство и винарство. Шефът на Изпълнителната агенция по лозата и виното Красимир Коев отчете нарастване на новозасадените лозя и обновяване на съществуващите по европейските програми. По думите му в

момента на територията на страната работят 260 винарски предприятия, а в процес на доизграждане са 14 нови. Чуждестранните инвестиции в сектора на винопроизводството са 62.

[Вестник Сега](#)

✓ **Нова идея: основното образование да се завършва в IX клас**

Синдикатите лансираха поредното предложение за прекрояване на образователната система

Отлаганата от години образователна реформа акостира в поредната изненада. На фона на разнопосочни сигнали от страна на образователното министерство по темата задължително образование вчера Синдикатът на българските учители излезе с екстравагантно предложение - основното образование да се завършва в IX клас. Подхвърлената идея касае всички основни училища в страната, като би добавило една допълнителна година на обучение за тях. Идеята размива и съдържанието на гимназиалното обучение.

Изненадващата идея бе лансирана по време на редовния блицконтрол в просветната комисия в НС с участието на образователния министър Анелия Клисарова. Според шефката на синдиката Янка Такева основното предимство на въвеждането на по-дълго основно образование е да има достатъчно време, за да се покрие материалът и учениците да не препускат през него. "В момента отблъскваме учениците с това съдържание и те трябва да бъдат облекчени, като материалът се учи по-дълго", коментира пред "Сега" Такева.

Това е поредното предложение по адрес на структурата на образованието. В момента основно образование се завършва в VIII клас. От години се обсъжда идеята то да бъде съкратено до VII клас, за да се уеднакви приемът в гимназии, професионални училища и СОУ-та, които в момента приемат ученици и след VIII клас. Наред с това идеята бе да се въведе задължително образование до X клас, което в предложението на Такева отпада. Нито идеята на Такева, нито новата структура със задължително образование до X клас не са съпроводени с анализ на ефектите, които ще имат върху видовете училища у нас, нуждата от учители, транспорта на учениците.

Просветният министър Анелия Клисарова вчера бе лаконична в коментара си за предложението на синдиката. "Предложението идва от учители, но нека да го помисля", заяви тя. Клисарова призна, че ако се въведе основно образование до IX клас, разделянето на гимназията на два етапа следва да отпадне. Пред "Сега" бившият ресорен зам.-министър от ГЕРБ Милена Дамянова коментира, че има информация, че това предложение се обсъжда от месец. "Знам, че е имало среща във Велико Търново с учители, а също така и зам.-министри обсъждат подобна идея", коментира тя.

✓ **Социалното министерство се надява на 20 млн. лв. от бюджета за заетост**

За да не се прекъснат схемите за заетост и за хората с увреждания, финансирани от европейския социален фонд, социалното министерство ще поиска 20 млн. лв. от държавния бюджет. Ведомството се надява, че тези пари ще му бъдат възстановени в края на годината от Брюксел по ОП "Развитие на човешките ресурси" за новия програмен период 2014-2020 г. Става дума за три схеми - за наемане на стажанти, за подпомагане на уязвими групи за намиране на работа и схемите за независим живот за хората с увреждания, като "Личен асистент" например. Това съобщи пред депутатите от ресорната парламентарна комисия социалният министър Хасан Адемов. Той подчерта, че средствата трябва да се изразходват по всички правила, за да може след това ЕК наистина да ги възстанови. В противен случай те ще са за сметка на бюджета.

По "Човешки ресурси" България чака близо 895 млн. евро без националното съфинансиране. В тях са включени и 55 млн. евро за Инициативата за младежка заетост. Мерките за заетост ще акцентират върху безработните младежи и хората между 34-50 г. В борбата с бедността и социалното изключване фокусът е върху хората с увреждания и подобряване на качеството на живот на децата. А третата цел е политиките в сферата на пазара на труда, социалното включване, здравеопазването, равните възможности.

Според отчета на министерството по оперативната програма за изминалия програмен период 2007-2013 средствата са договорени почти на 100%, но реално разплатени са близо 67%, или 1.588 млрд. лв. От всички политики са се възползвали 1.870 млн. души. Заетост е осигурена на 100 хил. души към края на 2013 г., а 400 хил. души са преминали обучение или през квалификация. Според анализ на ефективността на мерките по програмата безработицата би била с 2% по-висока, ако не бяха изпълнени те, съобщи шефката на програмата Наталия Ефремова.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ **Експерти: Перспективите пред българския капиталов пазар са оптимистични**

Пазарите на акции и високодоходни облигации са привлекателна инвестиция в настоящата икономическа среда

Осем аргумента в подкрепа на тезата, че българският фондов пазар ще расте и това го превръща в перспективно място за инвестиции и набиране на капитал, представи пред участниците в конференцията Wealth Management Forum 2014, организирана от "Капитал", Даниел Ганев, изпълнителен директор на "Карол капитал мениджмънт". Така финансистът допълни позитивната картина за възможностите за умножаване на финансовото богатство в близък план, очертана и от другите гост-лектори на събитието, представляващи международни инвестиционни компании като Schoenherr, Schroders, Pioneer Investment, "Райфайзен асет мениджмънт" и др.

Интересът към българския капиталов пазар се завръща

Първата причина за оптимизма към местния капиталов пазар е фактът, че като фундаментални показатели той е подценен на фона на регионалните и световни аналози. В момента водещият индекс SOFIX се търгува на ниво PE от 10

пъти реализираната печалба на компаниите в индекса при средно за региона и развития свят 13. Американските акции в S&P 500 например се търгуват в момента на около 19 пъти печалбите за миналата година.

Освен това дивидентната доходност, която в някои случаи надхвърля тази от банковите депозити, също е привлекателна за инвеститорите на местния пазар, посочи още Ганев. Позитивни сигнали изпращат и техническите показатели. Така например SOFIX показва ускоряване на темпа на възстановяване от предкризисните си равнища. "Повече от двойно са се увеличили среднодневните търгувани обеми на борсата, а с близо 40% се покачва броят на сделките. Това показва, че инвеститорите постепенно се активизират, включват се нови играчи на пазара - както индивидуални, така и институционални", обясни Ганев.

Икономическият потенциал пред бизнеса в България е следващият мотив за гласуване на доверие към българския пазар, смята финансистът. Гостите на форума чува и прогнозата му, че със спада на лихвите по банковите депозити домакинствата ще започнат по-активно да търсят алтернативи. "За последните пет години финансовото богатство на хората се е удвоило от 25 млрд. лв. на 50 млрд. лв.", каза той и допълни: "Дори 5-10% от тези пари да се насочат към инвестиции в акции, това ще се отрази положително на пазара."

Шестият му аргумент е свързан с ръста на активите на институционалните инвеститори, и особено на пенсионните и взаимните фондове, като очакванията са скоро парите на последните да достигнат 1 млрд. лв. Финалните два аргумента за очакваното позитивно развитие на българския фондов пазар са свързани с усъвършенстването на законодателството, което прави възможна появата на ETF фондовете и рестартирането на борсата като място за набиране на капитал. Надежди за това дава и подготвяната приватизация на БФБ от стратегически инвеститор.

Облигациите остават перспективни

Освен към акциите специалистите все още са позитивно настроени и към инструментите с фиксирана доходност. Явор Ачев, директор на Pioneer Investments за България, посочи, че средната доходност на високодоходните европейски корпоративни облигации миналата година е била 24%. Това се е случило въпреки негативните очаквания на пазара близо 50% от компаниите, издали такива инструменти, да не успеят да ги обслужват. Те не се сбъднаха и в действителност икономиките отчетоха растеж. Според Ачев това ще доведе до постепенно повишаване на лихвените равнища, което ще повиши цените на облигациите, особено на по-дългосрочните. Дори и така обаче облигациите остават задължителен елемент за всеки диверсифициран инвестиционен портфейл, тъй като глобалната икономика продължава да крие рискове.

Върху ролята на централните банки в наблюдавания през последните шест години икономически цикъл акцентира и Йоаким Хагман, старши инвестиционен специалист на "Райфайзен кепитъл мениджмънт". Според него посланията, които Федералният резерв на САЩ отправя от есента на миналата година, имат за цел да подготвят света за новия етап на развитие на икономиката. Хагман намира, че доверието в Америка се е върнало, но фондовият пазар там е скъп на фона на онова, което предлагат Европа и Япония. За рисковете вследствие на монетарната политика на централните банки и формирането на потенциални балони на определени пазари предупреди и Петер Курер, председател на борда на директорите на UBS и член на стратегическия комитет на Schoenherr. На въпрос къде започват да се виждат първите балони Курер посочи пазара на акции в определени региони и пазара на недвижими имоти например във Великобритания. В тази връзка той заяви, че най-добрата инвестиционна стратегия е дългосрочната, и то в активи, които инвеститорите действително разбират.

✓ Парите на фонда за гарантиране на влоговете стигнаха 2.1 млрд. лв.

Банките са превели 263 млн. лв. годишни вноски

Всички банки са превели дължимите годишни премийни вноски във Фонда за гарантиране на влоговете в банките (ФГВБ). Сумата е 263 млн. лв., като след плащането на вноските средствата във фонда възлизат на 2.104 млрд. лв. към края на март, посочва Росен Николов, председател на управителния съвет на фонда. Вноските са били преведени в срок от всички банки, се казва още в съобщението.

Гаранцията

Според Закона за гарантиране на влоговете в банките кредитните институции - членки във фонда, трябва да превеждат годишните си премийни вноски до 31 март на текущата година. Вноската е в размер на 0.5% от общия размер на влоговата база на съответната банка за предходната година, определена на среднодневна основа. Депозитите в чуждестранна валута се преизчисляват в левове по курса на БНБ за съответния ден. Банка, която не е платила вноската си в срок, дължи на фонда законово определената лихва за забавянето.

Вноски във фонда не плащат клоновете на банки от Европейския съюз и от страни извън ЕС, в които влоговете са гарантирани от системата в съответната държава по регистрация на банката. В България това са Алфа банка, френската БНП "Париба", поделението за корпоративно банкиране тук на холандската ИНГ банк и клонът на турската Ишбанк. Според европейските изисквания защитата на депозитите в тях се осъществява от системата в страната на банката майка, посочват от фонда.

Натрупаните във фонда средства са предназначени за изплащане на гарантирания размер на влоговете на граждани и фирми в случай на банков фалит. Размерът на гаранцията по влоговете в България е 196 000 лв. на едно лице в една банка. По закон са гарантирани влоговете на физически и юридически лица в левове и в чуждестранна валута.

Депозитите

Сумата на премийните вноски постепенно нараства в сравнение със съответната предходна година. Това е в резултат от увеличението на депозитите на домакинства и фирми в банките, които в последните години на криза показват висока склонност към спестяване и отлагане на потребление, което е обичайно за период на криза.

Освен това общият обем на депозитите нараства и от начисляваните доскоро по-високи доходи от лихви върху влоговете поради относително по-високите лихвени нива, които бяха достигнати при превръщането на местния депозитен пазар в почти единствен източник на ресурс за банките в България. Така се увеличава и базата, на която се изчисляват годишните вноски на банките. Миналата година сумата на премиийните вноски беше 246.2 млн. лв., предходната - 218.6 млн., а за 2011 г. - 195.1 млн.

През 2013 г. общо депозитите на домакинства и фирми са се увеличили с 8.5% на годишна база, или с 4.928 млрд. до 62.9 млрд. лв. Спестяванията само на домакинствата са се увеличили с 9.4% спрямо 2012 г., или с 3.4 млрд. до 39.2 млрд. лв. Няколко поредни години от началото на кризата темпът на годишен прираст на депозитите на физически лица беше двуцифрен (средно около 12%), след което поради натрупаната висока база и спада на лихвите, съответно и на дохода от тях, през миналата година достига едноцифрен. Тенденцията се запазва и през първите два месеца на тази година.

Данните на БНБ показват, че спестяванията на домакинствата формират 54% от целия привлечен ресурс в банковата система към края на февруари 2014 г. Средствата на фирми се се увеличили със 7% на годишна база през 2013 г., или 1.5 млрд. до 23.6 млрд. лв.

✓ Бизнес активността в еврозоната продължава да расте

ЕЦБ остави лихвените си проценти без промяна въпреки спадащата инфлация

Първото тримесечие на годината е било най-активното за бизнеса в еврозоната от три години насам, показват данните от индекса на мениджърските поръчки (PMI). Раздвижването обаче до голяма степен се е дължало на спадащите цени на продуктите и услугите, което увеличава рисковете пред региона за изпадане в дефлация. През миналия месец инфлацията във валутния съюз спадна до 0.5% - най-ниското ниво от над 4 години. Въпреки това на заседанието си в четвъртък Европейската централна банка реши да не променя основния си лихвен процент, който вече е на рекордно ниското ниво от 0.25%. Президентът на институцията Марио Драги обаче потвърди, че са обсъждани различни възможности за действие, включително количествено облекчаване по модела на Федералния резерв.

Бизнес активност

Изготвяният от Markit съставен PMI индекс, който се счита за добър показател за икономическия растеж, е спаднал леко до 53.1 пункта през март, спрямо 32 месечния връх от 53.3 пункта, достигнат през февруари. Показателят се задържа за девети преден месец над линията от 50 пункта, разделяща свиването от растежа. Икономическото възстановяване в региона продължава да се води от Германия, но намира все по-солидна основа и в останалите страни. PMI индексът на сектора на услугите, който съставлява по-голямата част от икономиката на региона, е спаднал до 52.2 пункта през март спрямо 52.6, отчетени предишния месец. Показателят на бъдещите очаквания на фирмите от сектора обаче се е покачил от 62.4 до 64 пункта. PMI индексът на производствения сектор е спаднал до 53 пункта спрямо 53.1 през февруари.

Според анализаторите от Markit данните сочат, че икономическият растеж през първото тримесечие ще достигне 0.5%, което би било най-добрият резултат от началото на 2011 г. Компаниите от сектора на услугите и производството обаче са понижавали цените повече, отколкото през февруари – съответният индекс е спаднал от 49.3 до 28.8 пункта. "Окончателните данни показват, че това е било най-доброто тримесечие за еврозоната от три години. Спадащите цени обаче създават опасения от дефлация на фона на слабото търсене и високата безработица", коментира главният икономист на Markit Крис Уилямсън.

Продажби на дребно

Положителни новини за икономиката на валутния съюз дойдоха и от данните за търговията на дребно, публикувани от Евростат в четвъртък. През февруари продажбите са нараснали с 0.4% на месечна база, което е значително по-добър резултат от очакванията на анализаторите за спад с 0.6 на сто. Подобрението отново се дължи основно на потребителите в Германия, където ръстът е 1.3%, и може да означава, че спадащите цени са стимулирали по-активни покупки. На годишна база търговията на дребно е нараснала 0.8%.

Списание „Мениджър“

✓ НОИ с първа стъпка към електронния обмен на социално-осигурителни данни в ЕС

Националният осигурителен институт (НОИ) реализира успешно проекта "Развитие на институционалната електронна система на НОИ за EESSI", одобрен от Европейската комисия през 2012 г. Проектът е стъпка в рамките на подготовката за преминаване към електронен обмен на данни в областта на социалното осигуряване (EESSI) между страните членки на Европейския съюз.

В рамките на планираните дейности са били изградени техническа инфраструктура и работещ софтуерен прототип, с помощта на които да се обработват, съхраняват, проверяват и изпращат структурирани електронни документи в областта на пенсиите. Подготвени са били и писмени ръководства за експертите, които ще работят с новия софтуер. Работата по проекта завърши с обучение на 150 експерти по информационно обслужване, отпускане и изплащане на пенсии от териториалните подразделения на НОИ в цялата страна.

Проектът "Развитие на институционалната електронна система на НОИ за EESSI" се финансира като част от проекта EESSI на Европейската комисия, като общият размер на субсидията е над 135 хил. евро.

Подготовката за успешното внедряване на специализирания софтуер за електронен обмен на данни в сферата на социалното осигуряване у нас ще продължи с интегриране на всички видове структурирани електронни документи (CED) по европейските регламенти.

Предвижда се оптимизация на системата за информационен обмен с другите компетентни институции в страната (Министерство на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването, Националната здравно-осигурителна каса, Националната агенция за приходите, Агенцията за социално подпомагане и др.).

Предстои и системите, обслужващи СЕД, да бъдат свързани в общ интерфейс, който ще бъде разработен и предоставен от Европейската комисия.

Влизането в действие на общата система за обмен на социално-осигурителна информация на Европейския съюз е предвидено за септември 2016 г., след което държавите членки ще имат две години да интегрират националните си решения към нея.